

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 20, 2021

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:9355](#) 05-10-2021

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2021:1807](#) 29-09-2021

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2021:4289](#) 01-10-2021

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2021:5373](#) 20-09-2021

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2021:9066](#) 15-09-2021

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2021:3655](#) 15-09-2021

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:9008](#) 13-08-2021

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:9010](#) 13-08-2021

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:10716](#) 09-07-2021

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2021:3179](#) 07-07-2021

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:7499](#) 07-06-2021

RECHTSPRAAK

Samenloop van een zorgmachtiging op grond van de Wvggz en een machtiging gesloten jeugdhulp. Artikel 6.1.2. lid 10 Jeugdwet bepaalt dat indien een machtiging gesloten jeugdhulp betrekking heeft op een jeugdige voor wie reeds een zorgmachtiging op grond van de Wvggz is afgegeven, deze zorgmachtiging vervalt. Het verzoek tot voortzetting van de crisismaatregel op grond van de Wvggz wordt toegewezen.

Procesverloop

De officier van justitie verzoekt op 17 september 2021 om voortzetting van de op 16 september 2021 opgelegde crisismaatregel. Daarnaast heeft de officier van justitie een notitie bijgevoegd waarin de vraag wordt gesteld of de eerder opgelegde zorgmachtiging die door een machtiging gesloten jeugdhulp is komen te vervallen, alsnog ten uitvoer kan worden gelegd.

Vanwege de maatregelen van de overheid ter bestrijding van het coronavirus (COVID-19) is het toegestaan de accommodatie waar betrokkene verblijft te bezoeken. Dit levert voor betrokkene en de medebewoners en verzorgers een onaanvaardbaar besmettingsgevaar op. De betrokkene is daarom via beeldbellen gehoord.

Beoordeling en motivering

Crisismaatregel

De rechtbank stelt dat er ten aanzien van de betrokkene sprake is van onmiddellijk dreigend ernstig nadeel, gelegen in: ernstig lichamelijk letsel; ernstige psychische schade; en een ernstig verstoorde ontwikkeling. Het vermoeden bestaat dat dit nadeel wordt veroorzaakt door gedrag dat voortvloeit uit een psychische stoornis, in de vorm van anorexia nervosa. De crisissituatie is zo ernstig dat de procedure voor een zorgmachtiging niet kan worden afgewacht. De betrokkene heeft zelf tijdens de mondelinge behandeling naar voren gebracht dat zij de wens niet meer heeft om te leven.

De psychiater heeft tijdens de mondelinge behandeling naar voren gebracht dat bij de betrokkene sprake is van langdurige en toenemende sociaal emotionele

ontwikkelingsproblematiek. Zij heeft het gevoel dat ze niet aan de verwachtingen van anderen voldoet en het is niet gelukt om haar patroon van gedachten te doorbreken. Ze is niet gemotiveerd voor behandeling en heeft de wens om dood te gaan. Er is sprake van vermijdingsgedrag en suicidaliteit wat zich uit in het weigeren van voedsel. Gelet op het voorgaande is de psychiater van mening dat een voortzetting van de crisismaatregel noodzakelijk is.

De rechtbank acht de situatie zeer zorgelijk, omdat de risico's die het niet eten met zich meebrengen zeer ernstig zijn. Indien de crisismaatregel niet wordt voortgezet is het risico op herhaling te groot en zal de betrokkene zeer waarschijnlijk weer het gedrag laten zien dat aanleiding is geweest voor haar opname. Om die reden acht de rechtbank een gedwongen kader passend en is de rechtbank van oordeel dat ter afwendig van het onmiddellijk dreigend ernstig nadeel voortzetting van de crisismaatregel noodzakelijk is. De rechtbank is van oordeel dat de in de crisismaatregel genoemde zorg, te weten: het toedienen van vocht, voeding en medicatie, alsmede het verrichten van medische controles of andere medische handelingen en therapeutische behandelmaatregelen, het beperken van de bewegingsvrijheid, het uitoefenen van toezicht op betrokkene, het opnemen in een accommodatie, noodzakelijk is om het nadeel af te wenden. Betrokkene verzet zich tegen deze zorg. Er zijn geen minder bezwarende alternatieven die hetzelfde beoogde effect hebben.

Samenloop van de zorgmachtiging en de machtiging gesloten jeugdhulp

Ten aanzien van het standpunt van de officier van justitie over de zorgmachtiging overweegt de rechtbank als volgt. De kinderrechter heeft op 16 augustus 2021 – op grond van artikel 6.1.2 lid 1 Jeugdwet – een machtiging verleend om de betrokkene te doen opnemen en te doen verblijven in een gesloten accommodatie voor jeugdhulp tot 5 november 2021. Artikel 6.1.2. lid 10 Jeugdwet bepaalt dat indien een machtiging gesloten jeugdhulp betrekking heeft op een jeugdige voor wie reeds een zorgmachtiging op grond van de Wvvgz is afgegeven, deze zorgmachtiging vervalt. Dit betekent dat de zorgmachtiging die op 2 juni 2021 voor de betrokkene is afgegeven daarmee is komen te vervallen. De zorgmachtiging kan dan ook niet (meer) ten uitvoer worden gelegd. De rechtbank acht het niet passend een standpunt in te nemen over de problematiek in de praktijk van samenloop van de verschillende machtigingen, omdat het niet ter zake dienend is voor dit verzoek.

Conclusie

De rechtbank verleent een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel voor de duur van drie weken.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 20-09-2021

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2021:5373

Zaaknummer: C/05/393354 / FA RK 21-3082

Advocaten: B.J. Schadd

Wetsartikelen: 7:7 Wvggz en 6.1.2 Jeugdwet

RECHTSPRAAK

Verzoek vader om gezamenlijk gezag op grond van artikel 1:253c BW afgewezen. Vader vervult een rol op afstand waardoor gezamenlijk gezag niet in het belang van de kinderen is.

Feiten en omstandigheden

De partijen zijn de ouders van twee minderjarigen. De vader heeft beide minderjarigen erkend. Tot aan het verzoek van vader op grond van artikel 1:253c BW oefende de moeder van rechtswege alleen het gezag over de minderjarigen uit.

De rechtbank heeft met instemming van partijen de door de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) geadviseerde verdeling van de zorg- en opvoedingstaken vastgesteld, een weekend in de drie weken bij vader. De rechtbank heeft de beslissing met betrekking tot het gezag aangehouden.

Op 14 juni 2021 heeft de rechtbank de vader samen met de moeder belast met het gezag over de minderjarigen. In hoger beroep verzoekt de moeder het hof de bestreden beschikking te vernietigen. De vader voert verweer tegen het verzoek van moeder.

Beoordeling en motivering

Het hof is anders dan de rechtbank van oordeel dat afwijzing van het verzoek van de vader anderszins in het belang van de kinderen noodzakelijk is. Het hof stelt ten eerste vast dat de vader zijn plicht om invulling te geven aan het ouderlijk gezag (art. 1:247 BW) momenteel feitelijk niet vervult. De vader woont in Turkije, wenst daar ook te blijven en er is slechts incidenteel contact met de kinderen. De vader geeft wel te kennen de kinderen vaker te willen zien zodra de omstandigheden dit toelaten. Om als ouder met gezag weloverwogen beslissingen te nemen is het noodzakelijk om een actueel beeld van de ontwikkeling van de kinderen te hebben, zo stelt het hof. In de situatie waarin een ouder op grote afstand woont is het voor de uitoefening van het gezamenlijk gezag des te meer van belang dat de ouders in staat zijn tot overleg over belangrijke beslissingen die over de kinderen moeten worden genomen, of ten minste tot het maken van afspraken over situaties die zich rond de kinderen kunnen voordoen. Het hof heeft er net als de raad geen vertrouwen in dat de ouders hiertoe in

staat zijn. In de achterliggende periode hebben zich geen grote problemen voorgedaan maar ouders hebben ook geen belangrijke gezagsbeslissingen hoeven nemen. Daarnaast is de communicatie tussen ouders verslechterd.

Gelet op alle genoemde omstandigheden acht het hof het in het belang van de kinderen noodzakelijk dat de moeder als verzorgende ouder alleen gezagsbeslissingen over de kinderen kan nemen. Dit neemt niet weg dat ook de vader een belangrijke rol speelt in het leven van de kinderen en dat het hof begrijpt dat hij het belangrijk vindt betrokken te blijven.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst af het verzoek van vader op grond van artikel 1:253c BW om te worden belast met het gezamenlijk gezag.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 05-10-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:9355

Zaaknummer: 200.297.001

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek om geslacht op de geboorteakte van een minderjarige te verbeteren in ‘geslacht is niet kunnen worden vastgesteld’ wordt afgewezen. Gezien het wetsvoorstel Vereenvoudiging Transgenderwet weegt het individuele belang niet zwaarder dan het algemeen belang bij handhaving van de huidige wettelijke regeling.

Feiten en omstandigheden

Het verzoek is ingediend door de moeder en tevens wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarige, met instemming van de vader. Zij verzoekt om verbetering van de geslachtsaanduiding op de geboorteakte, in die zin dat ‘dochter’ wordt gelezen als ‘het geslacht is niet kunnen worden vastgesteld’ en om wijziging van de (eerste) voornaam in een genderneutrale naam.

Haar kind identificeert zich als genderfluïde. In het kindgesprek heeft de minderjarige verteld zich al van jongs af aan een ‘jongetje-meisje’ te voelen, soms wat meer vrouwelijk, soms wat meer mannelijk, soms geen van beide. De minderjarige wil graag dat de geboorteakte wordt gewijzigd, en vooral dat dit gebeurt voor de achttiende verjaardag zodat het geboortegeslacht niet meer op documenten zal staan die daarna worden afgegeven. De minderjarige vindt het jammer dat de Nederlandse taal geen onzijdig woord heeft voor genderfluïde mensen.

De huisarts heeft de lichtste vorm van de pil voorgeschreven om de menstruatie stil te leggen. De huisarts kan de beleving van de minderjarige niet bevestigen omdat er geen deskundigenverklaring is voor non-binariteit.

Belanghebbenden

De ambtenaar van de burgerlijke stand merkt op dat een wettelijke grondslag voor het verzoek ontbreekt maar dat het gewenste resultaat kan worden bereikt door de geboorteakte te verbeteren, zoals intussen al meermaals in de jurisprudentie is toegewezen.

De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) vraagt zich af of de geestelijke (identiteits)ontwikkeling van de minderjarige, wat betreft de genderbeleving, is afgerond.

Mogelijk verandert dat nog met de tijd. De raad zou kunnen onderzoeken hoe anderen de stabiliteit en de volwassenheid van de minderjarige ervaren.

Beoordeling en motivering

Geslachtsregistratie

De rechtbank sluit in de beschikking aan bij de huidige, feitelijke situatie en spreekt de minderjarige aan in de vrouwelijke vorm.

De huidige wet voorziet in drie mogelijkheden om het geslacht in de geboorteakte te wijzigen. Op grond van artikel 1:24 en 1:24b BW kunnen onvolkomenheden worden hersteld. Daarvan is geen sprake; de akte bevat alle wettelijk voorgeschreven gegevens. Op grond van artikel 1:19d BW kan op de akte van een net geboren kind worden vermeld dat het (fysieke) geslacht twijfelachtig is, maar ook dat is niet het geval. Op grond van artikel 1:28-1:28c BW kan het geslacht worden gewijzigd in het andere geslacht, maar niet in een genderneutrale of géén registratie.

In 2007 overwoog de Hoge Raad (ECLI:NL:HR:2007:AZ5686) dat staten een beoordelingsvrijheid hebben om te bepalen of, en zo ja hoe zij voorzien in de mogelijkheid de geslachtsaanduiding achterwege te laten in gevallen van 'niet-geseksueerdheid'. De rechtbank wijst op de overweging van de Hoge Raad dat er weliswaar meer aandacht is voor interseksualiteit maar dat geen sprake is van een (trend naar) juridische erkenning van een neutrale geslachtelijke identiteit.

Verschillende rechtbanken (rb. Limburg 28 mei 2018, ECLI:NL:RBLIM:2018:4931; rb. Noord-Nederland 24 juli 2019, ECLI:NL:RBNNE:2019:3437; rb. Midden-Nederland 10 februari 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:522 en rb. Den Haag 13 april 2021, ECLI:RBDHA:2021:3907) hebben recent vergelijkbare verzoeken wel toegewezen omdat inmiddels wel sprake is van een maatschappelijke erkenning en (een trend naar) juridische erkenning. De rechtbank Den Haag onderkent dat regulering hiervan in beginsel aan de wetgever is, maar die heeft er bewust voor gekozen (nog) niet over te gaan tot wetswijziging en de ontwikkelingen in de jurisprudentie af te wachten.

Op 3 mei 2021 is het wetsvoorstel Vereenvoudiging Transgenderwet ingediend. In de internetconsultatie kwam de wens naar voren voor een genderneutrale registratie. De Minister voor Rechtsbescherming schreef in de memorie van toelichting niettemin dat het wenselijk is verdere ontwikkelingen af te wachten alvorens wetgeving op dit punt te overwegen.

Allesoverziend overweegt de rechtbank dat het duidelijk is dat de minderjarige zich man noch vrouw voelt. Een wettelijke grondslag voor toewijzing van het verzoek ontbreekt, evenals Europese regelgeving en jurisprudentie. Er is in Nederland inderdaad sprake van een maatschappelijke ontwikkeling op dit punt, maar die is kennelijk niet zodanig dat de wetgever de ruimte ziet of neemt om wetgeving op dit punt te overwegen. Daarom oordeelt de rechtbank dat het individuele belang in deze omstandigheden (nog) niet zwaarder weegt dan het algemeen belang. Het is in deze situatie niet aan de rechtbank om de wetgever niet te volgen.

De rechtbank wijst het verzoek af, en komt daarom niet toe aan de vraag of genderneutrale geslachtsregistratie, gelet op de ontwikkelingen, ook voor minderjarigen mogelijk moet worden gemaakt.

Ten overvloede overweegt de rechtbank dat het wellicht voor de juridische ontwikkeling goed is dat de onderhavige kwestie wordt beoordeeld door een hogere rechter.

Voornaamswijziging

De rechtbank wijst het verzoek om voornaamswijziging toe. De verzochte voornaam is genderneutraal en de minderjarige gebruikt deze ook al in het dagelijks leven. Daarmee is voldoende gebleken van een zwaarwichtig belang.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek om de geboorteakte te verbeteren in 'geslacht is niet kunnen worden vastgesteld' af. Het verzoek om voornaamswijziging wordt toegewezen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 07-07-2021

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2021:3179

Zaaknummer: 177538

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vervangende toestemming voor vaccinatie van de kinderen tegen COVID-19 in kort geding.

Feiten en omstandigheden

De man en de vrouw oefenen gezamenlijk het gezag uit over hun kinderen geboren in respectievelijk 2007 en 2008. Het oudste kind woont bij de vrouw, het jongste kind woont elders. In augustus 2021 heeft de vrouw het oudste kind voor de eerste keer laten vaccineren. Zij wist dat de man daar tegen was en geen toestemming gaf. Daarop heeft de advocaat van de man de vrouw per brief verboden de kinderen verder te laten vaccineren. De man vindt dat er nog te veel onduidelijk is over de risico's van vaccinatie op lange termijn. De kinderen kunnen zich laten testen als ze ergens naartoe willen.

De vrouw hoopt met vaccinatie besmetting te voorkomen. Ze vreest de gevolgen voor de kinderen zelf en wil daarnaast anderen, waaronder haar moeder en broer die COPD hebben, beschermen. Zij zal de kinderen niet zonder toestemming van de man of vervangende toestemming van de rechtbank (verder) laten vaccineren.

De kinderen zijn ieder voor zich gehoord en hebben verklaard graag (volledig) te willen worden gevaccineerd. Zowel persoonlijke belangen (leuke dingen doen) als familiale belangen (frequent contact met de oma met minimale kans op besmetting) spelen voor hen een rol.

Beoordeling en motivering

De man vordert de vrouw te verbieden eigenmachtig de kinderen te laten vaccineren onder verbeurte van een dwangsom. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de man zijn eis uitgebreid als bedoeld in artikel 129 Rv en de voorzieningenrechter verzocht een beslissing te nemen over de vraag of vervangende toestemming aan de vrouw kan worden verleend.

Met betrekking tot het spoedeisend belang overweegt de rechter dat, gegeven de eerste vaccinatie van het oudste kind en gezien de aanbevolen interval van 21 dagen tussen twee vaccinaties, voldoende aannemelijk is dat sprake is van een spoedeisend belang.

Ten aanzien van de vordering overweegt de rechtbank dat ingevolge artikel 1:253a lid 1 BW geschillen over gezagsuitoefening aan de rechter kunnen worden voorgelegd. Hoezeer het belang van het kind een overweging van de eerste orde dient te zijn bij de te verrichten afweging van belangen, andere belangen kunnen zwaarder wegen.

De rechter ziet geen reden voor het opleggen van een dwangsom, nu de vrouw na de sommatie van de advocaat de vaccinaties niet heeft doorgezet en heeft toegezegd dat ook niet te zullen doen zonder (vervangende) toestemming.

Toewijzing van de vordering van de man lost het probleem tussen partijen niet op. Daarom onderzoekt de rechter of vervangende toestemming kan worden verleend. Omdat de onderbouwing van partijen met name is ingegeven door eigen overtuigingen, baseert de rechter zich op de huidige wetenschappelijke inzichten van gezaghebbende instanties in Nederland. De Gezondheidsraad is op basis van een weging van de risico's van oordeel dat vaccinatie tegen COVID-19 voor kinderen zinvol en verantwoord is. Het voorkomt infecties en daaraan gerelateerde ziekenhuisopnames. Vaccinatie is een preventieve maatregel die het leven van kinderen zo min mogelijk verstoort. Daarnaast willen de kinderen in dit geval zelf graag worden gevaccineerd. Hoewel de zorgen van de man begrijpelijk zijn, gelet op alle (des)informatie die over dit onderwerp is te vinden, zijn deze risico's door de

Gezondheidsraad meegewogen in haar advies. De rechter is van oordeel dat dit advies, als wetenschappelijk verantwoord, moet worden gevolgd en dat vervangende toestemming aan de vrouw moet worden verleend.

Het is belangrijk dat de vaccinaties daadwerkelijk op korte termijn plaatsvinden. Het belang van de kinderen daarbij weegt zwaarder dan het belang dat wordt gediend met een (eventuele) schorsing van deze beslissing. Daarom verklaart de rechter zijn beslissing uitvoerbaar bij voorraad.

Conclusie

De rechter verleent de vrouw vervangende toestemming om de kinderen te laten vaccineren. De beslissing is uitvoerbaar bij voorraad. De vordering tot een verbod wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 01-10-2021

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2021:4289

Zaaknummer: 180166

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De vrouw weigert mee te werken aan een DNA-onderzoek om vast te stellen of de man de biologische vader van minderjarige kan zijn. De verzoeken van de man om vervangende toestemming tot erkenning, wijziging van het gezag en het vaststellen van een zorg/omgangsregeling worden toegewezen.

Feiten en omstandigheden

Minderjarige is uit de vrouw geboren. Zij heeft haar hoofdverblijfplaats bij de vrouw. De man heeft geprobeerd toestemming te krijgen van de vrouw om minderjarige te erkennen, maar zij heeft geweigerd. Hierop heeft hij de rechtbank verzocht om vervangende toestemming tot erkenning, het vaststellen van een zorg/omgangsregeling en de wijziging van het gezag. De rechtbank heeft de beslissing over die verzoeken aangehouden. Bij tussenbeschikking heeft de rechtbank bepaald dat de man en de vrouw dienen mee te werken aan een DNA-onderzoek naar de samenstelling van het DNA van de vrouw, minderjarige en de man om te beoordelen of de man de vader van minderjarige kan zijn. De vrouw is veroordeeld tot de betaling van een dwangsom aan de man voor iedere dag dat zij niet meewerkt aan het onderzoek.

Verzoeken, beoordeling en motivering

De rechtbank dient nu nog de verzoeken van de man om vervangende toestemming tot erkenning, wijziging van het gezag en het vaststellen van een zorg/omgangsregeling, te beoordelen.

De man vraagt de rechtbank zijn verzoek om vervangende toestemming toe te wijzen nu gebleken is dat de vrouw niet wil meewerken aan een DNA-onderzoek. Hij stelt dat hij de verwekker van het kind is. De man vindt de stukken van de vrouw, waaruit zou blijken dat zij een periode niet heeft kunnen meewerken aan een DNA-onderzoek, onvoldoende.

De vrouw voert verweer. Zij stelt dat zij om medische redenen niet in staat is mee te werken. Momenteel ondergaat zij allerlei medische onderzoeken om te kijken wat er met haar aan de hand is. Zij denkt dat wellicht een andere man de vader is.

Volgens de bijzondere curator is voor minderjarige van belang om te weten wie haar biologische vader is. En de Raad voor de Kinderbescherming adviseert de rechtbank de erkenning toe te wijzen.

De rechtbank overweegt dat de vrouw herhaaldelijk onvoldoende heeft onderbouwd dat ze te ziek is om deel te nemen aan een DNA-onderzoek. Zij heeft evenmin onderbouwd waarom een andere vormgeving van het DNA-onderzoek voor haar niet haalbaar zou zijn. Daarbij werd gedacht aan een DNA-onderzoek in haar thuissituatie door middel van DNA-afname bij haarzelf en minderjarige in plaats van bij een instituut. Ook haar stelling dat sprake is van een andere verwekker dan de man is niet onderbouwd.

De rechtbank heeft de indruk dat de vrouw er alles aan wil doen om de man uit het leven van minderjarige te bannen. De dwangsommen hebben geen effect gehad en zullen naar verwachting geen effect hebben, omdat financiële middelen ontbreken. Een gijzeling zal waarschijnlijk ook geen effect hebben. Die patstelling kan alleen doorbroken worden als het verzoek om vervangende toestemming tot erkenning wordt toegewezen. De juridisch niet onderbouwde stellingen van de vrouw kunnen het door de man beoogde resultaat niet dwarsbomen.

In het kader van zijn verzoek om gezagswijziging stelt de man dat hij graag een rol in het leven van minderjarige wil spelen en een betrokken vader voor haar wil zijn. De rechtbank overweegt dat ingevolge artikel 1:253c lid 1 BW de tot het gezag bevoegde ouder van het kind, die nimmer het gezag gezamenlijk met de geboortemoeder heeft uitgeoefend, de rechter kan verzoeken de ouders met het gezamenlijk gezag over het kind te belasten. Indien de andere ouder hier niet mee instemt, wordt het verzoek slechts afgewezen als er een onaanvaardbaar risico is dat het kind klem of verloren zou raken tussen de ouders en niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zou komen, of afwijzing anderszins in het belang van het kind noodzakelijk is.

De rechtbank benadrukt dat het uitgangspunt van de wetgever is partijen gezamenlijk met het gezag te belasten. De rechtbank is niet overtuigd dat sprake is van een van de bovenstaande omstandigheden, die maken dat het verzoek zou moeten worden afgewezen.

Betreffende het verzoek van de man om de vaststelling van een zorg/omgangsregeling overweegt de rechtbank dat ingevolge artikel 1:253a lid 1 BW in geval van gezamenlijke uitoefening van het gezag geschillen hieromtrent op verzoek van de ouders of van één van hen aan de rechtbank kunnen worden voorgelegd. De rechtbank neemt een beslissing die het belang van het kind dient. Uit het tweede lid volgt dat de rechtbank ook een regeling kan vaststellen inzake de uitoefening van het gezag. Deze regeling kan omvatten: een toedeling

van zorg- en opvoedingstaken en een tijdelijk verbod aan een ouder om met het kind contact te hebben; de beslissing bij welke ouder het kind zijn hoofdverblijfplaats heeft; de wijze waarop informatie omtrent gewichtige aangelegenheden met betrekking tot het kind wordt verschaft aan de ouder bij wie het kind niet woont en de wijze waarop informatie door derden wordt verschaft. De rechtbank stelt een zorgregeling vast. De regeling zal zonder begeleiding plaatsvinden.

Ten slotte merkt de rechtbank op dat partijen in overweging moeten nemen om, desnoods met hulp van een deskundige, met elkaar af te spreken hoe zij zullen communiceren over minderjarige en de uitvoering van de zorgregeling.

Conclusie

De rechtbank verleent vervangende toestemming tot erkenning door de man van minderjarige. De man wordt samen met de vrouw met het gezamenlijk gezag belast. Een zorgregeling wordt vastgesteld tussen de man en minderjarige, waarbij minderjarige bij de man verblijft gedurende een jaar, twee uur per week.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 15-09-2021

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2021:3655

Zaaknummer: C/08/241537 / FA RK 19-3129

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De man verzoekt de rechtbank om het ouderschap van zijn vermoedelijke vader vast te stellen (art. 1:207 BW). De vermoedelijke vader is overleden en er is van hem geen DNA-materiaal beschikbaar. De rechtbank gelast een verwantschapsonderzoek tussen de broer van de overledene en de man.

Feiten en omstandigheden

De man is niet erkend. Zijn moeder heeft verklaard dat de overleden persoon C de verwekker is van de man. Persoon A en persoon B zijn broers van persoon C.

Verzoek, beoordeling en motivering

De man verzoekt vaststelling van het ouderschap van persoon C. Hij verzoekt ook, indien dit noodzakelijk is, een DNA-onderzoek te gelasten en te bepalen dat persoon A eventueel op straffe van een dwangsom hieraan zijn medewerking moet verlenen. Persoon A voert hiertegen verweer.

De rechtbank overweegt dat op grond van artikel 1:207 lid 1 aanhef en sub b BW het ouderschap van een persoon, ook als deze is overleden, kan worden vastgesteld op verzoek van het kind indien deze persoon de verwekker is van het kind. Er is geen termijn verbonden aan deze mogelijkheid voor het kind. Gezien het voorgaande is de man ontvankelijk in zijn verzoek.

De moeder, een van de twee personen die in ieder geval direct betrokken zijn geweest bij de verwekking van de man, volhardt in haar verklaring dat persoon C de verwekker is. De rechtbank acht het dan ook aannemelijk dat persoon C de verwekker kan zijn van de man. Hetgeen persoon C heeft verklaard: 'Ik heb geen na laten kwa kinderen', is niet gericht op een vraag over het verwekkerschap van de man, maar betreft zijn gedachten over hoe hij zaken wil laten gaan na zijn overlijden. Daarnaast doet de mate waarin persoon C en de man uiterlijk op elkaar lijken geen afbreuk aan de aannemelijkheid van het verwekkerschap.

Die aannemelijkheid leidt ertoe dat de rechtbank via een DNA-onderzoek wil vaststellen of

persoon C de verwekker is. Dit zou voldoende grond kunnen opleveren voor gerechtelijke vaststelling van het vaderschap. Er is echter geen DNA-materiaal meer beschikbaar van persoon C. Wel kan er met een Y-test worden onderzocht of er verwantschap is in de mannelijke lijn door het aantonen van een oom-neefrelatie. Onderzoek via DNA-materiaal van persoon A is daarom in principe passend.

Persoon A stelt echter dat een dergelijk onderzoek een te grove inbreuk vormt op zijn lichamelijke integriteit. Het recht van de man om te weten van wie hij afstamt, rechtvaardigt die inbreuk niet (art. 8 EVRM). Daarnaast is zijn recht op onderzoek verwerkt.

Volgens de rechtbank valt onder het recht op privéleven ex artikel 8 lid 1 en 2 EVRM ook iemands lichamelijke integriteit. Een DNA-onderzoek vormt hierop een inmenging. De wettelijke grondslag hiervoor zijn artikel 21 en 198 Rv. De inmenging is noodzakelijk in de Nederlandse samenleving om de rechten en vrijheden van een ander, in casu de man, te beschermen. Het belang van de man om vast te laten stellen wie zijn vader is en dus van wie hij afstamt, weegt zwaarder dan het belang van persoon A om zijn medewerking te weigeren. Daarbij is van belang dat een DNA-onderzoek op zorgvuldige wijze zal worden uitgevoerd en dat persoon A heeft verklaard dat hij zal meewerken als de rechtbank dat nodig acht. Persoon A kan mogelijk worden benadeeld door een financiële aanspraak van de man als het vaderschap wordt vastgesteld, maar die financiële belangen wegen minder zwaar dan het belang van de man.

Om het betoog van persoon A over rechtsverwerking te beoordelen, gaat de rechtbank af op jurisprudentie. Voor een geslaagd beroep op rechtsverwerking dient er sprake te zijn van bijzondere omstandigheden die bij persoon A het gerechtvaardigd vertrouwen hebben gewekt dat de man zijn aanspraak op onderzoek niet (meer) geldend zal maken, of die ertoe leiden dat de positie van persoon A onredelijk zou worden benadeeld in het geval de man zijn aanspraak alsnog geldend zou maken. Het is geen bijzondere omstandigheid dat de man nu zijn verzoek indient. De wetgever geeft hem hiertoe alle tijd. De stellingen betreffende de onredelijke benadeling of verzwaring van de positie van persoon A lijken op zijn beroep op artikel 8 EVRM en zijn evenmin overtuigend.

Persoon A heeft de indruk dat het de man alleen om de erfenis te doen is, omdat het besluit van de man om zijn vaderschap vast te willen laten stellen, samenvalt met het moment waarop duidelijk werd dat er geld te verdelen is. Volgens de rechtbank ligt dit genuanceerder. De man heeft eerder geprobeerd uit te zoeken wie zijn vader is. Daarnaast is het aannemelijk dat vaststelling van het vaderschap voor de man minder bezwaarlijk is na het overlijden van persoon C. De man loopt dan immers geen risico op een pijnlijke afwijzing door zijn vader. De man heeft wel erkend dat het te verdelen geld een rol heeft gespeeld bij zijn afwegingen. Maar

gezien de voormelde nuanceringen, brengt ook dat de rechtbank niet tot het oordeel dat het beroep op rechtsverwerking slaagt.

Conclusie

De rechtbank beveelt een DNA-onderzoek te laten uitvoeren door een deskundige om vast te stellen of er sprake is van verwantschap in de mannelijke lijn tussen de man en persoon A en met welke mate van waarschijnlijkheid. De behandeling van de zaak wordt in afwachting van het deskundigenbericht aangehouden.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 15-09-2021

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2021:9066

Zaaknummer: C/10/607325 / FA RK 20-8615

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geen bijzondere omstandigheden die rechtvaardigen dat artikel 1:288 lid 1 sub a BW terzijde wordt gesteld. Verzoek door man tot meerderjarigenadoptie wordt afgewezen.

Feiten en omstandigheden

Verzoeker (man) en moeder wonen sinds 2002 samen en zijn in 2006 gehuwd. In 2003 zijn ook de twee kinderen van de moeder bij hen gaan wonen. De man wil beide kinderen adopteren. Met de eigen vader en diens familie hadden de kinderen vanaf hun 14e respectievelijk 15e geen contact meer. De vader is in 2019 plotseling overleden. Hij heeft vlak daarvoor nog ingestemd met het adoptieverzoek. De kinderen zijn ten tijde van het adoptieverzoek al enige jaren meerderjarig. Daarmee is niet voldaan aan een van de voorwaarden voor adoptie, te weten de in artikel 1:228 lid 1 onder a BW vereiste minderjarigheid van de kinderen op de dag van het (eerste) verzoek. Verzoeker verwijst naar jurisprudentie waaruit volgt dat zeer bijzondere omstandigheden de terzijdestelling van de dwingendrechtelijke bepaling van artikel 1:228 lid 1 onder a BW kunnen rechtvaardigen. Het moet dan gaan om uitzonderlijke gevallen waarin weigering van adoptie vanwege meerderjarigheid een ongeoorloofde inbreuk met zich mee zou brengen op het gezins- en familieleven dat door artikel 8 EVRM is beschermd. Artikel 8 EVRM geeft weliswaar geen recht op adoptie, maar aangezien de Nederlandse Staat geen voorziening getroffen heeft om familierechtelijke banden tussen verzoeker en de kinderen te vestigen, moet worden nagegaan of de Staat in dit geval inbreuk maakt op het bestaande familieleven van verzoeker en de kinderen.

Verzoek

De man verzoekt adoptie van beide kinderen en in samenhang daarmee ook wijziging van de geslachtsnamen van beide kinderen in zijn geslachtsnaam.

Beoordeling en motivering

De rechtbank oordeelt dat er geen sprake is van zulke bijzondere omstandigheden dat ze met zich meebrengen dat er een uitzondering op het minderjarigheidsvereiste bij adoptie kan

worden gemaakt. Vast staat dat er sprake is van een hechte en warme band, dat men zich familie van elkaar voelt en dat de kinderen de man als hun vader zien. Dit alles is echter niet voldoende om een uitzondering te kunnen maken op het minderjarigheidsvereiste. De kinderen wonen sinds 2003 bij verzoeker en hun moeder en zijn pas in 2012 respectievelijk 2013 meerderjarig geworden. Het is niet (voldoende) gebleken dat de biologische vader bezwaren tegen de adoptie had tijdens de minderjarigheid van de kinderen. Bovendien had de man ondanks de bezwaren evengoed een adoptieprocedure kunnen starten tijdens de minderjarigheid van de kinderen. Er is onvoldoende onderbouwd gesteld waarom dat niet mogelijk zou zijn geweest.

Conclusie

Het verzoek tot adoptie wordt afgewezen en daarmee ook het met de adoptie samenhangende verzoek ten aanzien van de wijziging van de geslachtsnaam.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 07-06-2021

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2021:7499

Zaaknummer: C/09/565450 / FA RK 18-9448

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Zeer bijzondere omstandigheden die rechtvaardigen dat artikel 1:288 lid 1 sub a BW terzijde wordt gesteld. Meerderjarigenadoptie door stiefouder wordt toegewezen.

Feiten en omstandigheden

Belanghebbenden (kinderen) zijn geboren in 1983 en zijn thans 38 jaar oud. Ze hebben een bijzonder zware jeugd achter de rug: hun moeder was alcohol- en drugsverslaafd en kon de zorg voor de kinderen niet aan. Daardoor hebben de kinderen vanaf hun prille jeugd in verschillende pleeghuizen gewoond en werden ze door steeds wisselende contactpersonen verzorgd en begeleid. Op vierjarige leeftijd zijn de kinderen in het gezin van verzoekers in een warm nest beland. Hun moeder overleed toen ze tien jaar oud waren, hun vader overleed vier jaar later. De kinderen lijdten onder de nadelige gevolgen uit hun jeugd en worden nog steeds door de verzoekers ondersteund, die voor een stabiele en betrouwbare omgeving voor hen zorgen. Tussen de verzoekers en de kinderen bestaat, mede door de zorg die nodig was en is in verband met de somatische en psychische problematiek van de kinderen, een zeer sterke emotionele band. Sinds 2002 dragen zij de geslachtsnaam van verzoeker. Volgens de verzoekers heeft de moeder zich altijd verzet tegen adoptie van haar kinderen door verzoekers. Toen de moeder in 1993 was overleden, hebben verzoekers intensief voor de kinderen gezorgd. Ze zijn toen niet overgegaan tot adoptie. Later verkeerden verzoekers in de veronderstelling dat ze de kinderen door wijziging van de geslachtsnaam al hadden geadopteerd. Ze zijn er vervolgens niet mee geconfronteerd dat ze geen juridische band met hen hadden. Toen ze erachter kwamen dat die band ontbrak, hebben verzoekers het verzoek tot adoptie ingediend. Zij beroepen zich op zeer bijzondere feiten en omstandigheden die rechtvaardigen dat het vereiste van meerderjarigheid in artikel 1:228 lid 1 onder a BW terzijde zou moeten worden gesteld. Het gaat hier om een uitzonderlijk geval waarin weigering van adoptie vanwege meerderjarigheid een ongeoorloofde inbreuk op de bescherming van het gezins- en familieleven (art. 8 EVRM) behelst. Een van de kinderen is inmiddels vader geworden van een kind. Verzoekers wensen ook formeel grootouders van zijn kind te zijn.

Verzoek

Het verzoek strekt tot adoptie door verzoekers van twee meerderjarige kinderen.

Beoordeling en motivering

Een van de voorwaarden voor adoptie is dat het te adopteren kind op de dag van het verzoek minderjarig is. Dit bepaalt artikel 1:228 lid 1 aanhef en onder a BW. De kinderen zijn al vele jaren meerderjarig, waardoor niet voldaan is aan dit vereiste. Het verzoek moet daarom in beginsel worden afgewezen. De rechtbank is evenwel van oordeel dat in deze zaak sprake is van bijzondere omstandigheden die maken dat weigering van adoptie leidt tot een inbreuk op het gezins- en familieleven die gelet op artikel 8 EVRM niet geoorloofd is. Gelet op alle omstandigheden heeft de rechtbank begrip voor het feit dat verzoekers gedurende de minderjarigheid van de kinderen er niet toe gekomen zijn om een verzoek tot adoptie in te dienen. De rechtbank ziet dat verzoekers vanaf het moment dat ze de kinderen in hun gezin hebben opgenomen in alle opzichten een ouderrol hebben vervuld. Deze rol vervullen ze nog steeds. In verband met hun problematiek hebben beide kinderen nog steeds deze extra ondersteuning nodig; en verzoekers bieden deze met liefde. De rechtbank is van oordeel dat de kinderen een zwaarwegend belang hebben bij het vestigen van een familierechtelijke betrekking met verzoekers, maar ook bij de juridische bevestiging van de sterke emotionele band die ze met verzoekers hebben. Volgens de rechtbank onderstrepen alle omstandigheden in onderlinge samenhang bezien het hechte en al lange tijd bestaande gezinsleven tussen de verzoekers en beide kinderen. De omstandigheden zijn dermate uitzonderlijk dat er sprake zou zijn van een ongeoorloofde inbreuk op het tussen hen bestaande familieleven wanneer adoptie zou worden geweigerd.

Conclusie

De rechtbank (meervoudige kamer) spreekt de adoptie uit.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 13-08-2021

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2021:9010

Zaaknummer: C/09/588336 / FA RK 20-762

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek verklaring (rechtsvermoeden) van overlijden afgewezen, omdat het verzoek niet gebaseerd is op de stelling dat het bestaan van de man onzeker is, maar dat hij is overleden en dat van het overlijden geen akte is opgemaakt of is te verkrijgen.

Feiten en omstandigheden

Verzoekster, die de Eritrese nationaliteit heeft, is in 2012 gehuwd met Y. Zij verzoekt:

- primair: haar te gelasten Y op te roepen om van zijn leven te doen blijken en dat de rechtbank zo hiervan niet blijkt, zal verklaren dat er een rechtsvermoeden van overlijden bestaat;
- subsidiair: een verklaring van overlijden af te geven, zoals bedoeld in artikel 1:426 BW.

Beoordeling en motivering

Rechtsmacht en toepasselijk recht

De rechtbank is op grond van artikel 3 Rv bevoegd van de verzoeken kennis te nemen en past bij gebrek aan nadere conflictregels Nederlands recht toe. Omdat verzoekster heeft gesteld dat zij gehuwd is met Y, kan zij worden aangemerkt als belanghebbende.

Verklaring rechtsvermoeden van overlijden

Artikel 1:413 lid 1 BW bepaalt dat, indien het bestaan van een persoon onzeker is en de in het tweede lid aangegeven tijdruimte is verlopen, belanghebbenden de rechtbank kunnen verzoeken dat zij hun zal gelasten de vermiste op te roepen teneinde van zijn in leven zijn te doen blijken, en dat zij, zo hiervan niet blijkt, zal verklaren dat er rechtsvermoeden van overlijden van de vermiste bestaat.

Verzoekster heeft gesteld dat zij met Y is gehuwd. Y is overleden in 2019 en begraven in Ethiopië. Verzoekster is naar Ethiopië afgereisd voor de begrafenis. De familie van Y weigert haar documenten ter onderbouwing van het overlijden te geven. Daarom verzoekt verzoekster

haar te ontheffen voor het alsnog verkrijgen van de overlijdensakte.

De rechtbank overweegt als volgt. Verzoekster heeft haar verzoek er niet op gebaseerd dat het bestaan van Y onzeker is, maar op haar stelling dat hij is overleden en dat daarvan geen akte is opgemaakt, althans dat zij deze niet kan verkrijgen. Reeds daarom kan het verzoek niet worden toegewezen. Voor zover daarover anders moet worden gedacht, overweegt de rechtbank dat verzoekster vier (onduidelijke) foto's heeft overgelegd, waarop een doodskist te zien is, maar waaruit geenszins kan worden afgeleid om wiens begrafenis het gaat en waar en wanneer die begrafenis heeft plaatsgevonden. Deze foto's zijn dus onvoldoende om haar betoog te ondersteunen. Voor het overige heeft zij slechts gesteld dat zij over het overlijden door Nederlandse vrienden is geïnformeerd en dat zij niet beschikt over een akte van overlijden. Ook deze stellingen heeft zij niet met een bewijsmiddel onderbouwd. Het primaire verzoek kan dus niet worden toegewezen.

Op grond van artikel 1:426 lid 1 BW kan, indien het lichaam van een vermist persoon niet is teruggevonden doch, alle omstandigheden in aanmerking genomen, zijn overlijden als zeker kan worden beschouwd, de rechtbank op verzoek van het openbaar ministerie of van iedere belanghebbende verklaren dat die persoon is overleden, indien de vermissing heeft plaatsgevonden in Nederland, de vermissing heeft plaatsgevonden tijdens een reis met een in Nederland thuishorend schip of luchtvaartuig, de vermiste Nederlander was of de vermiste zijn woon- of verblijfplaats had in Nederland.

Nu gesteld noch aannemelijk gemaakt is dat er aan deze wettelijke vereisten is voldaan, is verzoekster in dit verzoek niet-ontvankelijk. Ook hier geldt overigens dat verzoekster niet stelt dat Y is vermist of dat zijn lichaam niet kan worden teruggevonden, maar dat zij geen overlijdensakte kan verkrijgen, zodat het verzoek ook daarom niet kan worden toegewezen.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek op grond van artikel 1:413 BW af en verklaart verzoekster niet-ontvankelijk in het verzoek op grond van artikel 1:426 BW.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 13-08-2021

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2021:9008

Zaaknummer: C/09/589660 / FA RK 20-1352

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Betekening bestreden beschikking aan man zonder vaste woon- of verblijfplaats. Is de betekening op juiste wijze verlopen en is de man niet-ontvankelijk in zijn hoger beroep? Had de man een bekende woonplaats buiten Nederland? Artikel 806 lid 1 sub b Rv.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn in 2015 gescheiden. Bij de bestreden beschikking van 7 februari 2018 is bepaald dat de man aan de vrouw alimentatie moet betalen. De man is op 3 februari 2021 in hoger beroep gekomen van deze beschikking.

Beoordeling en motivering

Rechtsmacht

Op grond van artikel 3 sub b Verordening (EG) 4/2009 (de Alimentatieverordening) heeft de Nederlandse rechter rechtsmacht met betrekking tot het verzoek tot vaststelling van partneralimentatie, omdat de vrouw in Nederland woont.

Ontvankelijkheid in hoger beroep

Artikel 806 lid 1 sub a Rv bepaalt dat de verzoeker en degenen aan wie een afschrift van de beschikking is verstrekt of verzonden, binnen drie maanden na de dag van de uitspraak hoger beroep kunnen instellen. Het gaat daarbij om een belanghebbende als bedoeld in artikel 805 Rv, te weten degene aan wie een afschrift van het verzoekschrift is verzonden. In de beschikking staat dat de man geen bekende woon- of verblijfplaats binnen en buiten Nederland heeft. In de beschikking staat niet op welke wijze de griffier een afschrift van het verzoekschrift aan de man heeft verzonden en de man heeft opgeroepen om een verweerschrift in te dienen. Het hof houdt het er dan ook voor dat de rechtbank de beschikking niet aan de man heeft verzonden. Dit betekent dat de beroepstermijn van artikel 806 lid 1 sub b Rv van toepassing is. Ingevolge deze bepaling kon de man binnen drie maanden na betekening van de beschikking hoger beroep instellen, of binnen drie maanden nadat de beschikking hem op andere wijze bekend is geworden.

De man had op het moment van de uitspraak geen vaste woon- of verblijfplaats in of buiten Nederland. De deurwaarder heeft de beschikking aan de man betekend door deze te doen publiceren in de *Staatscourant* (publicatiedatum 1 oktober 2018). De man heeft weliswaar verklaard dat hij stond ingeschreven in België, maar dit niet onderbouwd. Beide partijen hebben verklaard dat de vrouw niet op de hoogte was van zijn adres. De man heeft daaraan toegevoegd dat hij ook niet wilde dat zij zijn verblijfplaats wist. Nu de man zijn adres niet aan de vrouw kenbaar heeft gemaakt en in de Basisregistratie Personen is vermeld dat hij in 2014 naar Turkije was vertrokken, gaat het hof aan de stelling van de man, dat hij op het moment van betekening een bekend adres in het buitenland zou hebben, voorbij. Op grond van het voorgaande is het hof van oordeel dat de beschikking op 1 oktober 2018 door publicatie in de *Staatscourant* op juiste wijze is betekend, waarna ingevolge artikel 806 lid 1 sub b Rv de beroepstermijn van drie maanden is gaan lopen. De man heeft pas op 3 februari 2021 hoger beroep ingesteld en daarmee ruim buiten de beroepstermijn en dus te laat. Dat hij geen kennis zou hebben genomen van de betekening van de beschikking maakt dit niet anders.

Conclusie

Het hof verklaart de man niet-ontvankelijk in zijn verzoek in hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 29-09-2021

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2021:1807

Zaaknummer: 200.289.472/01-02

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoeker verliest Nederlanderschap ex artikel 15 lid 1 aanhef onder c Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN). Herkrijgt het Nederlanderschap met terugwerkende kracht op grond van een geslaagd beroep op de Unierechtelijke evenredigheidsstoets. Onder andere van belang dat hij in redelijkheid niet voor een verklaring van stuiting kon zorgen en een sterker dan gewone ouder-kindband heeft met zijn Nederlandse moeder.

Feiten en omstandigheden

Verzoeker heeft via zijn Nederlandse moeder bij zijn geboorte in 1969 de Nederlandse nationaliteit verkregen. In 2000 is hij uitgeschreven uit de Nederlandse basisregistratie wegens emigratie naar Amerika. In 2004 heeft verzoeker wegens zijn huwelijk met een Amerikaans-Israëlische vrouw, naast de Nederlandse nationaliteit, ook de Israëlische nationaliteit verkregen. In 2006 is het huwelijk ontbonden door echtscheiding. In 2007 heeft verzoeker bij de Nederlandse ambassade een aanvraag gedaan voor een Nederlands paspoort, omdat zijn huidige Nederlandse paspoort in maart 2008 zou verlopen. Deze aanvraag werd niet in behandeling genomen. In 2018 is verzoeker abrupt naar Zuid-Afrika gereisd omdat hem (opnieuw) een uitreisverbod boven het hoofd hing. Daar heeft hij zijn huidige partner ontmoet. Sinds maart 2019 verblijven verzoeker en zijn partner feitelijk in Nederland. Vervolgens is hun dochter geboren. Zij heeft in elk geval de Zuid-Afrikaanse nationaliteit en is door verzoeker erkend met toepassing van Nederlands recht. In geschil is of verzoeker, en daarmee ook zijn dochter, in het bezit is van de Nederlandse nationaliteit.

Verzoek

Primair wordt verzocht tot vaststelling van het Nederlanderschap van verzoeker en van zijn dochter. Voor zover er sprake is van verlies van het Nederlanderschap, wordt subsidiair verzocht tot het met terugwerkende kracht vaststellen van het Nederlanderschap van verzoeker en zijn dochter.

Verzoeker voert daartoe aan dat het van rechtswege na verloop van tien jaar na verkrijging van

de Israëlsche nationaliteit verliezen van zijn Nederlandschap, geen recht doet aan zijn levensloop. Daarnaast heeft hij binnen de tienjaarstermijn getracht zijn paspoort te verlengen bij de Nederlandse ambassade in Israël. Door toedoen van zijn ex-vrouw heeft hij niet alle documenten aan kunnen leveren die voor een complete paspoortaanvraag nodig waren en kon het paspoort niet tijdig verlengd worden. Verzoeker is geen besluit toegestuurd over het verlies van zijn Nederlandschap, waardoor hij dat niet rechtsgeldig heeft kunnen aanvechten en er geen toetsing van het verlies heeft plaatsgevonden. Daarnaast is het automatische verlies van Nederlandschap gericht op mensen die geen band meer hebben met Nederland. Echter, verzoeker heeft altijd de band met Nederland behouden.

Verder voert verzoeker aan dat het verlies onevenredig is omdat de Staat eiste dat hij stukken over de nationaliteit van zijn ex-echtgenote indiende, hij altijd een effectieve band met Nederland heeft behouden, de moeder van verzoeker ernstige psychische, sociale en medische problemen heeft en verzoeker ook in de jaren dat hij in het buitenland woonde intensief voor zijn moeder die in Nederland woont, heeft gezorgd. Op dit moment is hij de enige mantelzorger. De belangen van verzoeker dienen zwaarder te wegen dan de belangen van de Staat.

De IND heeft zijn verzoek afgewezen ex artikel 15 lid 1 aanhef onder c RWN, omdat verzoeker ononderbroken woonplaats heeft gehad buiten Nederland en hij de verliestermijn niet heeft gestuit. De IND betwist dat het verlies van Nederlandschap in strijd is met het evenredigheidsbeginsel. Onvoldoende is gebleken dat de band van verzoeker met zijn moeder zodanig is dat deze band een beschermingswaardig familie- of gezinsleven oplevert als bedoeld in artikel 8 EVRM. Dat de aanvraag voor een nieuw paspoort niet is geslaagd, is niet relevant voor de evenredigheidstoets. De officier van justitie sluit zich aan bij het standpunt van de IND.

Beoordeling en motivering

Na een uiteenzetting van de feiten, overweegt de rechtbank inzake het verlies van het Nederlandschap dat ex artikel 15 lid 1 onder c RWN het Nederlandschap voor meerderjarigen onder meer verloren gaat indien hij tevens een vreemde nationaliteit bezit en tijdens zijn meerderjarigheid gedurende een ononderbroken periode van tien jaar in het bezit van beide nationaliteiten zijn hoofdverblijf heeft buiten Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten, en buiten staten aangesloten bij de Europese Unie. Ex lid 4 van dit artikel kan deze periode gestuit worden door verstrekking van een verklaring van bezit van Nederlandschap of van een reisdocument of (vervangende) Nederlandse identiteitskaart.

Uit een brief van de IND blijkt dat verzoeker inderdaad stukken betreffende de nationaliteit

van zijn ex-echtgenote moest overleggen, waaraan zij niet mee wilde werken en waartoe hij haar naar Israëliisch recht niet kon dwingen. Verder heeft verzoeker onweersproken gesteld dat de ambassade ermee bekend was dat de medewerking niet werd of kon worden verkregen. Daarnaast neemt de rechtbank aan dat verzoeker binnen de tienjaarstermijn, die verliep in december 2014, meerdere keren heeft getracht een Nederlands paspoort te verkrijgen. Door het ontbreken van een Nederlands identiteitsbewijs heeft hij zijn voornemen om in Nederland te wonen niet kunnen verwezenlijken. Desondanks komt de rechtbank tot de conclusie dat verzoeker zijn Nederlanderschap is verloren nu niet tijdig een verklaring tot stuiting aan verzoeker is verstrekt of een reisdocument in de zin van artikel 15 lid 4 RWN.

Wat betreft een Unierechtelijke evenredigheidstoets wijst de rechtbank op een beschikking van de Hoge Raad (3 april 2020, ECLI:NL:HR:2020:593) waaruit blijkt dat de rechtbank – met inachtneming van hetgeen het HvJ EU heeft overwogen in het *Tjebbes*-arrest – na dient te gaan of het verlies van de Nederlandse nationaliteit, dat het verlies van burgerschap van de Unie en de daaruit voortvloeiende rechten meebrengt, in overeenstemming is met het evenredigheidsbeginsel wat betreft de gevolgen ervan voor zijn situatie en voor die van zijn gezinsleden, uit het oogpunt van het Unierecht. De uitkomst van de evenredigheidstoetsing kan ertoe leiden dat de rechtbank dient te beslissen dat de Nederlandse nationaliteit met terugwerkende kracht wordt herkregen. Daaraan doet niet af dat de huidige RWN geen grondslag biedt voor een dergelijke herkrijging met terugwerkende kracht van het Nederlanderschap. In het kader van het nationale recht kan de rechtbank geen evenredigheidstoets aanleggen, en overigens ook niet toetsen aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. De RWN, zoals volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad uitgelegd en toegepast, biedt hiertoe (nog) geen ruimte (HR 19 december 2003, ECLI:NL:HR:2003:AL8544). Het *Tjebbes*-arrest biedt handvatten om een dergelijke evenredigheidstoets wél aan te leggen, over de band van het Unierecht.

Daarna wordt een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (12 februari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:423) aangehaald waarin wordt overwogen dat als moment waarop dient te worden getoetst aan het evenredigheidsbeginsel heeft te gelden het moment van verlies van Nederlanderschap. Daarbij dienen niet alleen de reeds gemanifesteerde gevolgen te worden betrokken, maar ook de gevolgen die op dat moment redelijkerwijze voorzienbaar waren. Het is aan de betrokkene om concreet te onderbouwen dat voorzienbaar was dat hij zijn met het Unieburgerschap gepaard gaande rechten of verplichtingen uit zou gaan oefenen.

Van verzoeker kon onder zijn omstandigheden in redelijkheid geen handeling worden gevergd die een verklaring van stuiting tot gevolg zou hebben. Hierom is de rechtbank, anders dan de IND, van oordeel dat bij de evenredigheidstoets in dit geval ook kan worden betrokken dat

verzoeker in redelijkheid niet in staat is geweest om de verliestermin tijdig te (doen) stuiten. Daarnaast heeft verzoeker voldoende gesteld en onderbouwd dat tussen hem en zijn moeder sprake is van 'additional elements of dependence', ofwel 'more than the normal emotional ties' (vgl. EHRM 17 februari 2009, ECLI:CE:ECHR:2009:0217JUD00 2731907 (*Onur/het Verenigd Koninkrijk*) en EHRM van 17 januari 2012, ECLI:CE:ECHR:2012:0117JUD000159806 (*Kopf en Liberda/Oostenrijk*)). Hij draagt namelijk al jarenlang intensief de dagelijkse zorg voor zijn moeder. Gebleken is dat zij lijdt aan zulke ernstige psychiatrische en psychologische aandoeningen dat zij de zorg van verzoeker behoeft en dat deze aandoeningen aanwezig waren op het verliesmoment. De band en zorgrelatie worden onevenredig getroffen door het verlies van Nederlanderschap. Tot slot heeft verzoeker voldoende onderbouwd dat hij rond het verliesmoment in 2014 in Nederland had willen wonen en werken. Ook op dit punt moet de evenredigheidstoets in het voordeel van de verzoeker uitvallen. Op grond van al het bovenstaande komt de rechtbank tot de conclusie dat verzoeker door het verlies van de Nederlandse nationaliteit onevenredig wordt getroffen. Ex artikel 20 VWEU wordt besloten dat verzoeker het Nederlanderschap met terugwerkende kracht herkrijgt.

Vanwege het met terugwerkende kracht verkrijgen van het Nederlanderschap, moet in rechte ervan worden uitgegaan dat de dochter voor haar zevende levensjaar is erkend door een Nederlander. Ex artikel 4 lid 2 RWN verkrijgt ook zij het Nederlanderschap.

Conclusie

De rechtbank beslist dat verzoeker de Nederlandse nationaliteit met terugwerkende kracht herkrijgt, stelt vast dat de dochter Nederlander is geworden en veroordeelt de Staat in de kosten van het geding.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 09-07-2021

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2021:10716

Zaaknummer: C/09/586587 / HA RK 20-12

Wetsartikelen: